

5. SINIF DERS NOTU

BİLGİSAYAR AĞLARI

İki ya da daha fazla bilgisayarın birbirine bağlanmasıyla oluşan yapıya bilgisayar ağı denir.

Ağ üzerindeki bilgisayarlar birbirleriyle bilgi alışverişinde bulunabilirler.

Bilgisayar ağlarına şu sebeplerden dolayı ihtiyaç vardır:

- 1- Dosya paylaşmak.
- 2- Yazıcı, tarayıcı gibi donanımları paylaşmak.
- 3- Birbirleriyle iletişim kuran yazılım, oyun vs. kullanmak.
- 4- İnternet hizmeti gibi çeşitli servisleri paylaşmak.
- 5- Ağ üzerinden cihazların kontrolünü ve yönetimini sağlamak.

Ağ kurulabilmesi için:

- 1- Bilgisayar
- 2- Ethernet Kartı
- 3- Kablolar
- 4- Switch veya Modem

YEREL ALAN AĞI (LAN)

GENİŞ ALAN AĞI (WAN)

METROPOL ALAN AĞI (MAN)

YEREL ALAN AĞI (LAN)

Birbirine **yakın**, aynı oda veya bina içerisinde yer alan bilgisayarların bağlanmasıyla oluşturulur.

Örneğin; sınıf, ev, küçük bir işyeri vb.

METROPOL ALAN AĞI (MAN)

İçerisinden birden çok Yerel Alan Ağı barındıran, bir üniversite kampüsü, büyük bir işyeri, şehri veya bölgeyi kapsayan ağ türüdür.

Örneğin; bir bankanın ildeki tüm şubeleri, üniversitenin tüm kampüsleri vb.

GENİŞ ALAN AĞI (WAN)

Bir ülke ya da dünya çapında, aralarında yüzlerce veya binlerce kilometre mesafe bulunan bilgisayar ve ağların birbirine bağlanmasıyla oluşur.

Bilinen en büyük Geniş Alan Ağı, İNTERNET'tir.

İNTERNET ADRESLERİ

İnternet, birçok bilgisayar sisteminin birbirine bağlı olduğu, dünya çapında yaygın olan ve sürekli büyüyen bir iletişim ağıdır.

İletişim Kuralı (Protokol)

İnternet sitesine hangi yöntemle bağlanacağını belirten ön ektir. En sık kullanılan iletişim kuralları HTTP, HTTPS ve FTP'dir.

HTTPS en güvenli protokoldür.

Alan Adı

Web sitesinin internetteki adıdır. Alan adı **benzersiz** olup içerisinde **boşluk** ve **Türkçe** karakterler (ğ, ü, ç, ö, ş, ı) yer almaz.

Site Uzantısı

Ülke Kısaltması

- ✓ İnternet adreslerinde ülkeyi belirten iki harfli kısaltmadır.
- ✓ Bazı ülkelere ait kısaltmalar şunlardır:

tr

Türkiye

ru

Rusya

jp

Japonya

ARAMA MOTORLARI

Arama motorları, internette belirli anahtar kelimeler ya da belirli belgeleri kullanarak arama yaptığımızda bize ilgili sonuçlar sunmaya çalışan web siteleridir

Her internet sitesinin adresini ve içeriğini bilmemiz mümkün değildir. Bu sebeple içerikleri anahtar kelimelere göre gruplandırarak, onlara daha hızlı ulaşmamızı arama motorları sağlar.

Bazı arama motorları şunlardır.

Google-Yandex-Yahoo-Bing

İLETİŞİM NEDİR?

En az iki kişinin etkileşim kurmasına iletişim denir.

İletişim şekilleri 3'e ayrılır.

- 1- Sözlü İletişim
- 2- Yazılı İletişim
- 3- Görüntülü İletişim

E-POSTA NEDİR?

E-posta, günlük yaşamdaki mektubun bilgisayar ortamındaki karşılığıdır.

Kısaca elektronik mektup (elektronik posta) diyebiliriz.

E-postanın Sağladığı Kolaylıklar

Ücretsizdir. Dileyen herkes e-posta hesabı açıp kullanabilir.

Hızlıdır. E-postalar gönderildiği an karşı tarafa ulaşır. Gönderim için zaman ve yer sınırı yoktur, her an ve her yerde gönderilebilir.

Çok fazla içerik bir anda gönderilebilir.

Güvenlidir. E-posta iletilmediğinde size bildirilir. Size gelen veya gönderdiğiniz e-postalar sadece hesap sahibi tarafından okunabilir.

FOTOĞRAF NEDİR?

Dijital olan ya da dijital olmayan makinelerle çektiğimiz görüntülere FOTOĞRAF denir.

RESİM/ÇİZİM NEDİR?

Fırça, boya, kalem veya bilgisayar ile yapılan görsellere RESİM/ÇİZİM denir.

GÖRSEL NEDİR?

Fotoğraf, resim ve çizimlere genel olarak ÇİZİM denir.

BİTMAP NEDİR?

Bitmap resimler piksel adı verilen noktalardan oluşur. Bu nedenle bu resimler büyütüldüklerinde bozulmalar yaşanır.

VEKTÖR NEDİR?

Kare, Üçgen, Dikdörtgen gibi eğri ve çizgiler kullanılarak oluşturulan resimlerdir.

Bu nedenle bu resimler büyütüldüklerinde bozulmalar yaşanmaz

Bilgisayarda resim çizme programı olarak PAINT programını kullanırız.

Word programında yazıda değişiklik yapmak için yazıyı öncelikle SEÇMEK gerekir.

Yazının boyutu 1 ile 1638 arasında olmalıdır.

Boyut yazarken ondalıklı ifade kullanılacaksa nokta yerine virgül kullanılmalıdır ve virgülden sonra sadece 5 gelebilir.

	Yazı Tipi Yazı Tipini değiştirmeye yarar.		Yazı Tipi Rengi Yazının rengini değiştirir.
	Yazı Tipi Boyutu Yazının boyutunu değiştirir.		Metin Vurgu Rengi Yazı rengi değişmez arka plan rengi değişir.
	Yazıyı Kalın yapar.		Metin Efektleri Yazıya Efekt verilir. Parlama, gölge yapılır.
	Yazıyı İtalik yapar.		Madde İşaretleri
	Yazıyı Altı Çizili yapar.		Numaralandırma
	Kenarlıklar		Metni Sola Hizala
	Otomatik Büyütme		Metni Ortala
	Otomatik Küçültme		Metni Sağa Hizala
			Yasla

2024-2025 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI 5.SINIF BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ VE YAZILIM DERSİ 1.DÖNEM 2.YAZILIYA HAZIRLIK SORULARI (KLASİK SINAV)

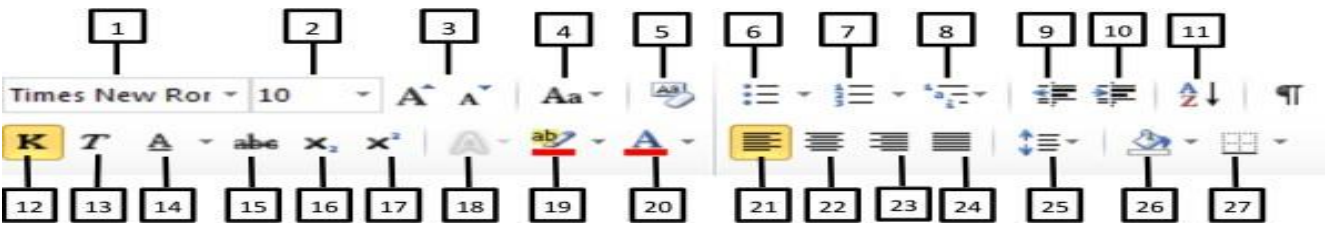
1. Verilen kavramları doğru olarak yerleştiriniz.

E-posta	Bilgisayar ağı	Modem
İnternet	Web tarayıcı	

- ❖ **İNTERNET** dünya çapında yaygın olan ve sürekli büyüyen bir ağıdır.
- ❖ Günlük hayattaki mektubun bilgisayar ortamındaki karşılığı **E-POSTA**'dır.
- ❖ İki ya da daha fazla bilgisayarın birbirine bağlanmasıyla oluşan yapıya **BİLGİSAYAR AĞI** denir.
- ❖ İnternete girmemizi sağlayan yazılımlara **WEB TARAYICI** denir.
- ❖ İnternete girmek için **MODEM** cihazı gereklidir.

2. Verilen uygulama yazılımlarına örnek yazınız.

Uygulama Amacı	Program Adı
Görsel İşleme	PAİNT
Kelime İşlemci	WORD
Sunu	POWERPOINT

4.

Numaralandırılmış simgelerin görevlerini yazınız.

SimgeNo	Simgenin Görevi
1	.... Yazı Tipi.....
2	....Yazı...Boyutu.....
7	....Madde Numaralandırma.....
12	....Kalın.....
14	.....Altı Çizili.....
20	....Yazı Rengi....
22	....Ortaya Hizalama...
27	....Kenarlık ve Gölgeleme.....

İki ya da daha fazla bilgisayarın bilgi paylaşımı için birbirine bağlanmasıyla oluşan yapıya bilgisayar ağı denir.

5. Bilgisayar ağlarını kullanma amaçlarından iki tanesini aşağıya yazınız.

1-	DOSYA PAYLAŞIMI
2-	İLETİŞİM KURMAK

6. Aşağıda verilen kavramları kısa cevaplı olarak yazınız.

Devlet ve Resmi sitelerin kullanmış olduğu internet adres uzantısıdır.	.GOV
İnternette arama yapmamızı sağlayan araçlardır.	ARAMA MOTORLARI
Üniversitelerin web adreslerinde kullandığı adres uzantısıdır.	.EDU
Bilgisayarlar aracılığı ile gönderilen elektronik mektuplardır.	E-POSTA
Dernek ve vakıf siteleri gibi kar amacı gütmeyen kurumların kullandığı uzantıdır.	.ORG

7. E-Devlet uygulamalarının faydalarından iki tanesini aşağıya yazınız.

E-Devletin adresini yazınız. www.turkiye.gov.tr

E-Devlet şifresi ilk kez nereden alınır? PTT

- Zamandan kazanç sağlanır,
- Maliyetler düşer, verimlilik, hayat kalitesi ve memnuniyet artar,
- Kağıt bağımlılığı ve kullanımı azalır,
- Var olan bilgilere istediğiniz yer ve ortamda ulaşmayı sağlar.
- Hem devlet hem de vatandaş için karar almada kolaylık ve hız sağlanır.

8. Kullanıcıların internet üzerinde bulunan bilgi kaynaklarını edinmeye ve görüntülemeye yarayan; Google Chrome, Firefox, İnternet Explorer gibi yazılımlara ne denir?

İNTERNET TARAYICI (WEB BROWSER)

9. Bilgisayarın çalışma anında dosyaları hafızasında tutan, bilgisayar kapanınca içerisindeki bütün verilerin silindiği, bilgisayarın geçici hafızası olan iç donanım elemanının ismini yazınız

RAM BELLEK

10. Çevrimiçi ortamlarda (oyun platformları vb.) paylaşmamızda sakınca olan kişisel bilgilerimizden iki tane yazınız.

TC KİMLİK NUMARAMIZ EV
ADRESİMİZ
RESİMLERİMİZ

---

11. Birden çok bilgisayarın birbirine bağlanması sonucu oluşan yapıya bilgisayar ağı denir. Bilgisayar ağı çeşitleri üç tanedir. Üç ağı çeşidinin isimlerini KÜÇÜKTEN BÜYÜĞE yazınız.

LAN – MAN – WAN

---

12. EBA'nın açılımı nedir? EBA Kullanarak neler yapabiliriz? Adresini yazınız.

EBA Eğitim Bilişim Ağı'nın kısaltmasıdır.

- Araştırma yapmak için,
- Eğitici videolar izlemek için,
- Ders kitaplarına İnternet ortamında erişmek için,
- Ulusal ve yerel dergileri okumak için,
- Güncel ve eğitici kitapları okumak için,
- Ulusal yarışmalara katılmak için,
- Ders tekrarları ve konu çalışması için,
- Deneme, alıştırmaya test soruları çözmek için,
- Ödevleri yapmak için,
- Hafta sonu yetiştirme ve destekleme kursu derslerini seçmek için,
- Eğitici oyunlar oynamak için

Adresi: www.eba.gov.tr

---

13. Bilge görsel işleme yazılımda bir resim çizmiştir. Bu resmi hangi dosya uzantısı ile kayıt edebilir? 2 dosya uzantısını yazınız.

PNG – JPG – GIF

---

14. Kelime işleme yazılımları nedir? Neler yapılabilir? Uzantıları nelerdir?

Doküman oluşturma, depolama, görüntüleme, metinleri düzenleme, yazıcıdan çıktı alma gibi birçok imkânı sunan yazılımlardır.

Örnek: Microsoft Word, Libre Office, Open Office, Google Dokümanlar, Eba Doküman

- Yazılara çeşitli yazı tipleri uygulanabilir.
- Farklı türde sayfa görünümü oluşturulabilir.
- Yazılan metinler içerisinde hatalı kelimeler veya cümleler kolaylıkla düzenlenebilir, silinebilir, çoğaltılabilir.
- Poster, afiş, davetiye, kitap, tez, gazete, dergi, broşür ve makale yazımına uygundur.
- Not alma, Telefon numarası veya adres kaydetme, mektup yazma, dilekçe yazma gibi farklı amaçlar için kullanılabilir.
- Tablo, grafik ve çizimler yapılabilir.
- Basit web sayfaları oluşturulabilir.

Uzantıları: .docx ve .doc'tur.

15. Aşağıdaki tabloda metinler biçimlendirilmiştir. Her birinin altındaki boşluğa yapılan biçimlendirme işlemini yazın.

<u>Bilgisayar</u>	<i>Bilgisayar</i>	Bilgisayar	cm ²	<i>Bilgisayar</i>
ALTI ÇİZİLİ	İTALİK	KALIN	ÜST BİLGİ	YAZI TİPİ

16. Arama motorlarında aradığımız kelimeler bir kalıp ise ve aramamızı sadece bu kelimeler ile sınırlandırmak istiyorsak bu kelimeleri hangi noktalama işareti arasına yazmalıyız?

“ “ ÇİFT TIRNAK

17. Yerli arama motorumuz nedir? Kim tarafından yapılmıştır?

TURKCELL Tarafından yapılan YAANI'dir.

18. Arama motorlarına 3 adet örnek veriniz.

GOOGLE – YAANI – YANDEX – BİNG - YAHOO

19. Klavye kısayollarını ne işe yaradıklarını yanına yazınız.

CTRL+A	TÜMÜNÜ SEÇ
CTRL+S	KAYDET
CTRL+C	KOPYALA
CTRL+V	YAPIŞTIR
CTRL+X	KES

20. Aşağıdaki Dosya uzantıları hangi programlar ile hazırlanmış olabilir?

.docx	Microsoft Office WORD
.jpg	Paint
.pptx	Microsoft Office PowerPoint

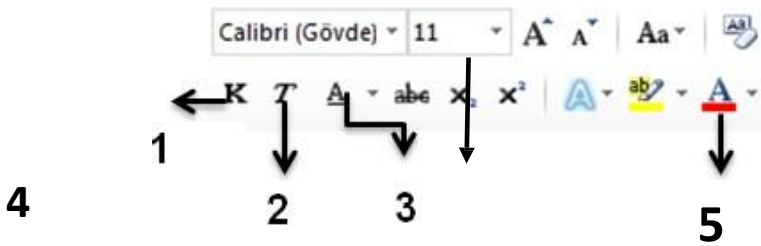
21. Sunu Programları nedir? 2 adet örnek vererek uzantılarını yazınız.

Ödevlerinizi, ürünlerinizi, projelerinizi veya anlatmak istediğimiz bir konuyu görseller ve animasyonlarla destekleyerek daha etkileyici sunmamıza yardımcı olan programlara sunu hazırlama programı denir.

Örnek: PowerPoint – Google Slides Uzantıları:

.pptx ve .ppt

22. Boşlukları doldurunuz.

1: KALIN YAPAR.

2: İTALİK YAPAR.

3: ALTI ÇİZİLİ YAPAR:

4: YAZI BOYUTUNU DEĞİŞTİRİR.

5: YAZININ RENGİNİ DEĞİŞTİRİR.

23. PowerPoint programındaki her bir sayfaya **SLAYT** denir, bütün sayfalar birleşince **SUNUM** oluşur.

---

24. Büyük harf küçük harf değişimini sağlayan tuş aşağıdakilerden hangisidir?

CAPS LOCK

---

25. E-Posta nedir? Kendi e-posta adresinizi yazınız.

E-posta, günlük yaşamdaki mektubun bilgisayar ortamındaki karşılığıdır.
ssinanakdemir@gmail.com

26.

Dosya Giriş Ekle Tasarım Geçişler Animasyonlar Slayt Gösterisi

Yukarıdaki resimde Sunum programındaki menüler gösterilmiştir. Yaptığımız Sunum dosyasına hazır şablonlardan birini eklemek istersek hangi menüye girmeliyiz.

TASARIM MENÜSÜ

---

27. Bilgisayarı oluşturan tüm parçalara ne denir?

DONANIM

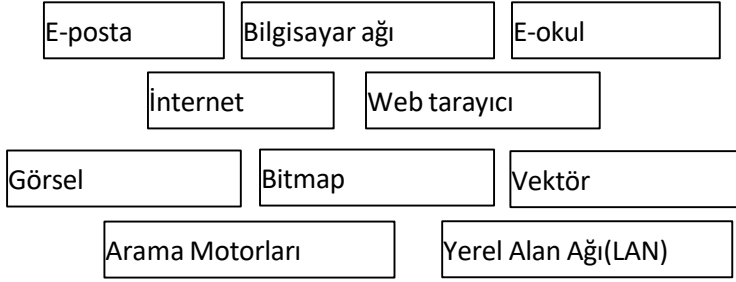
28. E-posta adreslerinde zorunlu olması gereken işaret nedir?

@

---

29. Tabloda verilen kavramları uygun yerlere yazınız.

- ❖ **Piksel** adı verilen noktalardan oluşan resimlere **BİTMAP** denir.
- ❖ **İNTERNET** dünya çapında yaygın olan sürekli büyüyen en büyük geniş ağdır.
- ❖ Günlük hayattaki mektubun bilgisayar ortamındaki karşılığı **E-POSTA** 'dır.
- ❖ **YEREL ALAN AğI (LAN)** Aynı binada veya aynı oda içerisinde bulunan bilgisayarların bağlanmasıyla oluşturulan ağlardır.
- ❖ Fotoğraf, resim ve çizimlere ise genel olarak **GÖRSEL** denir.
- ❖ İki ya da daha fazla bilgisayarın birbirine bağlanmasıyla oluşan yapıya **BİLGİSAYAR AğI** denir.
- ❖ Kare, üçgen, dikdörtgen gibi eğri ve çizgileri kullanarak ortaya çıkarılan resimlere **VEKTÖR** denir.
- ❖ İnternete girmemizi sağlayan yazılımlara **WEB TARAYICI** denir.
- ❖ EBA'ya **E-OKUL** bilgilerim ile girebilirim.
- ❖ **ARAMA MOTORLARI** İnternette arama yaptığımız web siteleridir.

.edu	.gov	.com
.k12	.org	

COM	Ticari amaçlı siteler
ORG	Dernek ve vakıf siteleri.
GOV	Devlet daireleri siteleri.
EDU	Üniversite siteleri.
K12	İlköğretim ve lise siteleri

---

31. "İlk elektronik veri işleme kapasiteli ve elektrikle çalışan, Sadece basit hesaplama işlemleri yapabilen bu bilgisayarın boyutu 167 metrekare ve ağırlığı ise 30 tondur." Tanımı verilen bilgisayarın adı nedir?

ENIAC

---

32. Bilişim Teknolojilerine Yön veren Bilim İnsanlarından 2 tanesini yazınız.

Bill Gates - MARK ZUCKERBERG - ELON MUSK - STEVE JOBS

---

33. Dünyada en çok kullanılan Masaüstü işletim Sistemi: WINDOWS

Dünyada en çok kullanılan Mobil İşletim Sistemi: ANDROID

Apple Marka telefonlarda ve tabletlerde kullanılan İşletim Sistemi: İOS Yerli ve Milli İşletim Sistemimiz: PARDUS

---

34. Bulut Depolama nedir? 2 adet bulut depolama hizmeti veren firma yazınız.

İnternet bağlantısı olan her yerden, farklı cihazlar kullanılarak dosya erişim sağlayan ortamlardır. Dosyalar sunucu adı verilen alanlarda saklanmaktadır. Örnek: Google Drive , Dropbox, OneDrive, Yandex Disk, Apple iCloud, MegaCloud

---

35. Bilişim Etiği Nedir?

Bilişim teknolojileri ile ilgili her alanda uyulması gereken kurallardır.

---

36. Mesajlaşırken tamamı büyük harflerle yazmak ne anlama gelmektedir?

BAĞIRMAK
